

T9
2026

**VARIANT
TESTU**

A

**KÓD
TESTU**

1200

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Testovanie 9 2026

Milé žiačky, milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje 30 testových úloh:

- 20 úloh s výberom jednej správnej odpovede zo štyroch možností A, B, C, D,
- 10 úloh s tvorbou krátkej odpovede.

Väčšina úloh sa vzťahuje na ukážky, resp. rôznorodé texty.

Svoje odpovede zapisujte priamo do testu. Do odpoved'ového hárka zapisujte odpovede až vtedy, keď ste presvedčení, že ich už nebudete meniť.

Píšte čitateľne, rozlišujte malé a veľké písmená abecedy. Odpovedajte vždy presne na zadanie úlohy. Ak je v zadaní úlohy inštrukcia „vypíš“, odpoveď musí byť zapísaná pravopisne aj gramaticky správne.

Hodnotené budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom.

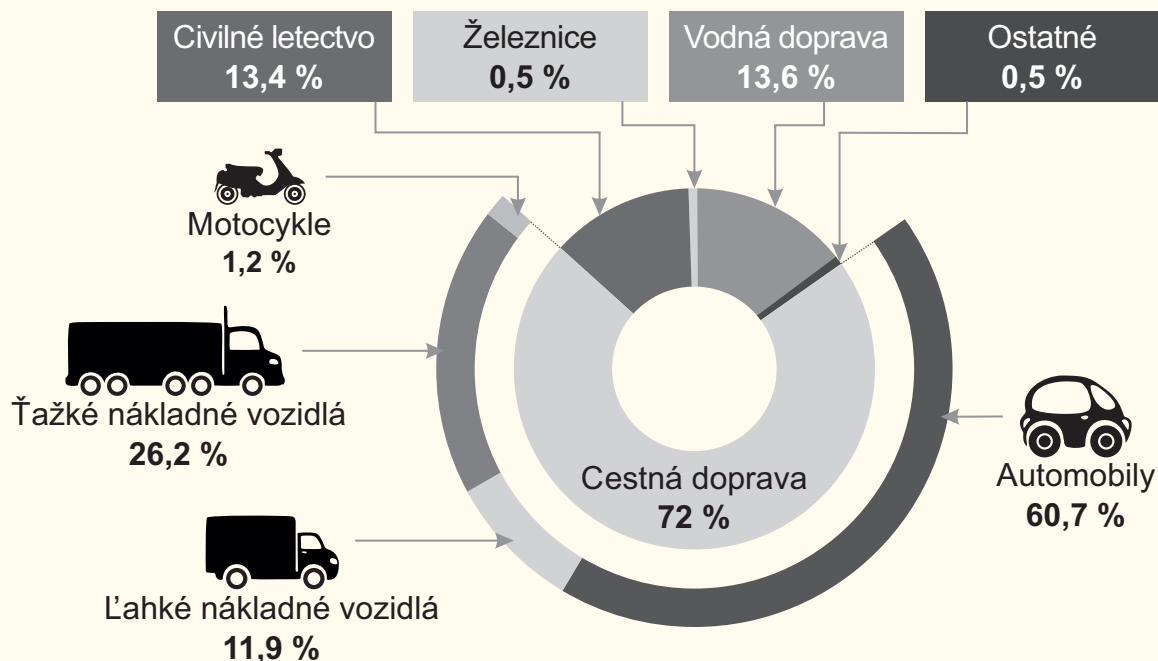
Pracujte sústredene a každú úlohu si pozorne prečítajte.

Na vypracovanie testu máte 70 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Doprava a ovzdušie

K hlavným environmentálnym problémom patria dopravné emisie (vylučovanie škodlivých látok do ovzdušia, ako napr. CO₂). V rámci Európskej únie (EÚ) vzniká v odvetví dopravy takmer 30 % všetkých emisií oxidu uhličitého (CO₂). Jednotlivé druhy dopravy sa na znečisťovaní podieľajú takto:

Zastúpenie jednotlivých druhov dopravy na znečistení ovzdušia CO₂ v EÚ (2016)

Cestovať musíme, prepravovať tovar tiež. Aké sú teda naše možnosti pomôcť EÚ dokázať splniť plán znížiť emisie z dopravy o 60 %? Plánuje sa to zmeniť do roku 2050.

Individuálna automobilová doprava je síce pohodlná, ale najmenej účinná, ak berieme do úvahy pomer počtu prepravených osôb voči zabratej ploche aj rozlohu plôch potrebných na parkovanie, je taktiež neekologická pre množstvo spotrebovaných pohonných hmôt, objem exhalátov vypustených do ovzdušia pri výrobe automobilov, elektromobilov či hybridov, resp. pri ich samotnom používaní.

Mestá, samosprávy, regióny už robia mnoho opatrení, napr.:

- ✓ zriaďujú v mestách tzv. nízkoemisné zóny, ktoré sú spoplatnené alebo do nich nemajú povolený vjazd všetky vozidlá;
- ✓ zlacňujú lístky na hromadnú vnútromestskú (autobusy, električky, trolejbusy, metro...) či medzimestskú (autobusy, vlaky) dopravu;
- ✓ kladú dôraz na preferenciu verejnej dopravy, ktorá je v ranných špičkách vďaka vyhradeným vlastným pruhom a semaforom rýchlejšia ako osobné autá;
- ✓ zavádzajú tzv. integrovanú dopravu, t. j. jednotlivé spoje pri prestupoch na seba nadväzujú, aby bolo cestovanie čo najefektívnejšie a najkomfortnejšie;
- ✓ poskytujú verejné bicykle a vyčleňujú finančné zdroje na budovanie cyklotrás;
- ✓ vytvárajú plány na používanie zdieľaných áut, t. j. viacerí ľudia by na základe systému používali to isté auto vtedy, keď ho práve potrebujú...

Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 07

01. Ktoré tvrdenie v rámci odvetvia dopravy je na základe údajov z grafu pravdivé?

- ☐ A V EÚ má najväčší podiel na znečisťovaní ovzdušia cestná doprava.
- ☐ B Presnú mieru znečistenia ovzdušia dokážeme určiť 8 druhmi dopravy.
- ☐ C Letecká doprava znečisťuje ovzdušie vo väčšej miere ako nákladné vozidlá.
- ☐ D Dokážeme zistiť podiel znečistenia ovzdušia dopravou v globálnom meradle.

02. Z ukážky vyplýva, že

- ☐ A emisie sú výlučne škodliviny oxidu uhličitého v ovzduší.
- ☐ B každý automobil v EÚ ročne vyprodukuje 30 % emisií oxidu uhličitého.
- ☐ C Európska únia plánuje do roku 2050 dostať emisie na hranicu 60 %.
- ☐ D ceny lístkov sa upravili tak, že je výhodnejšie cestovať hromadnou dopravou.

03. V ktorej možnosti nie je správne uvedená jedna z kľúčových informácií ukážky?

- ☐ A Plánuje sa zníženie emisií do roku 2050.
- ☐ B Jednotlivé spoje na seba nadväzujú.
- ☐ C Autá nemajú povolený vjazd do miest.
- ☐ D Podporuje sa výstavba cyklotrás.

04. V ktorej možnosti je slovné spojenie, z ktorého sa dá vytvoriť zhodný prívlastok tak, aby zostal význam nasledujúcej vety rovnaký?

Aké sú teda naše možnosti pomôcť EÚ dokázať splniť plán znížiť emisie z dopravy o 60 %?

☐ A splniť plán	☐ C pomôcť znížiť
☐ B emisie z dopravy	☐ D sú teda možnosti

05. V ktorej vete je pravopisná chyba?

- ☐ A Britská firma predstavila prototyp systému monitorovania vozidiel.
- ☐ B Mechanizmy termodynamiky umožnili rozvoj aj súčasných motorov.
- ☐ C Nová cestná analytická aplikácia varuje pred možnou chybou riadenia.
- ☐ D Tieto fázy sú štandardným cyklom štvortaktných spaľovacích motorov.

06. Vypíš z ukážky zložené slovo s významom *produkujúci alebo vypúšťajúci do ovzdušia nižšie, resp. malé množstvo škodlivých látok*.

07. Vypíš z ukážky slovo cudzieho pôvodu, ktoré označuje motorové vozidlo s minimálne dvoma druhmi pohonov (napr. benzínový motor aj elektromotor).

Ukážka 2

Zapoj sa s nami do našej online hry Veľké knižné putovanie

Červenú čiapočku už nebaví dennodenne sa prechádzať hore-dolu tým istým lesom na Považí. Naspamäť pozná každý strom, koreň či steblo trávy. Dokonca aj so zlým vlkom sa spriatelili a spoločný čas si krátia vypekaním buchiet u babičky. Čiapočka v srdci túži po naozajstnom dobrodružstve – okamžite ju zachváti knižná cestovná horúčka!

Už niekoľko mesiacov totiž dostáva záhadné pohľadnice zo všetkých kútov knižného sveta. Na ich prednej strane sú zobrazené skutočné i vymyslené krajiny z knižných príbehov. Pohľadnice so sprievodným textom od knižných postáv lákajú Červenú čiapočku na nevídané dobrodružstvo. Hoci je každá pohľadnica iná, majú jednu vec spoločnú – všetky sú nepodpísané.

Tajne si naplánuje cestu rôznymi kútmi skutočného i knižného sveta. Príležitosť vyraziť do sveta prichádza v marci. Babička Čiapočky práve v tomto čase odchádza na mesačný kúpeľný pobyt do Piešťan. Červenej čiapočke sa nečakane ponúkne príležitosť, zbalí sa a hor sa za dobrodružstvom!

Pravidlá online hry: O polnoci sa objaví obrázková indícia plná vizuálnych náznakov a tipov, ktoré akokoľvek súvisia s danými hrdinkami, hrdinami a príbehmi, v ktorých vystupujú. Indícia ti takisto naznačí, v ktorej krajine sa knižný príbeh odohráva. O 12.00 h pribudne druhá indícia vo forme textu na zadnej strane pohľadnice, ktorý napísala daná knižná postava. O 16.00 h pribudne posledná indícia – rozhovor medzi Červenou čiapočkou a neznámymi okoloidúcimi, ktorých požiada o pomoc pri hľadaní knižných postáv.

Nastav si budík a využi všetky indicie, ktoré sa objavia počas dňa. Svoju odpoveď napíš do políčka a hneď sa dozvieš, či sa ti podarilo odhaliť odosielateľku alebo odosielateľa záhadných pohľadníc. Máš toľko pokusov, koľko len chceš. Ak to však nestihneš, nezúfaj, hádať môžeš do konca mesiaca.

Pusti sa do hľadania a pamätaj, že každé dobrodružstvo sa začína vždy od prvej strany.

Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 08 – 14

08. Ktoré tvrdenie o pohľadniach vyplýva z ukážky?

- ☐ A Zadná strana obsahuje text od konkrétnej knižnej postavy.
- ☐ B Prichádzajú niekoľko mesiacov so známku z rovnakého mesta.
- ☐ C Marcovú pohľadnicu Čiapočke poslala babka z rekreácie.
- ☐ D Všetky zobrazené miesta a krajiny na pohľadniach sú fiktívne.

09. Ktoré tvrdenie o pravidlách hry je nepravdivé?

- ☐ A Hádať správnu odpoveď je možné opakovane.
- ☐ B Odpoveďou je vždy meno literárnej postavy.
- ☐ C Na konci každého dňa sa všetky otázky uzavru.
- ☐ D Pri súťažení je povolené používať internet.

10. V ktorej možnosti je na základe indícií z pohľadnice správne uvedený druh knižného príbehu?

- A** vedecko-fantastický
- B** detektívny
- C** vedecko-populárny
- D** biografický

V situácii, v ktorej sa často stretávajú nečakané skutočnosti a prepletené osudy, som nútený dookola prehodnocovať svoje chápanie pravdy. Často nachádzam informácie, ktoré vedú ku skrytej pravde. Využívam najmä logické uvažovanie a prácu s faktmi, no keď si myslím, že už poznám základné pravidlá, objaví sa nové okolnosti, ktoré prevrátia môj pohľad na predchádzajúce dianie.
Tvoj pisateľ z tienistých uličiek

11. Ako sa zmení význam nasledujúcej vety, ak z nej vypustíme častice?

Čiapočke poslali okolo 50 rôznych pohľadníc a neznámi okoloidúci jej pomohli pochopiť asi 30 indícií.

- A** Vo vete sa zmení prisudzovací sklad.
- B** Veta stratí zmysel.
- C** Uvedené počty sa prirodzene znížia.
- D** Číselné údaje budú presné.

12 V ktorej možnosti sa nachádza sloveso v rovnakom slovesnom spôsobe ako zvýraznené sloveso v nasledujúcej vete?

Využi všetky indície, ktoré sa objaví.

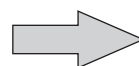
- A** Svoju odpoveď napíš do políčka.
- B** Čiapočka túži po naozajstnom dobrodružstve.
- C** Tajne si naplánuje cestu.
- D** Okamžite ju zachváti knižná cestovná horúčka.

13. Vypíš z tretieho odseku ukážky pomnožné podstatné meno.

14. *Pátranie je veľká zábava.*

Prídavné meno z vyššie uvedenej vety napíš pravopisne správne v tvare druhého stupňa.

Čím viac o knižnej postave vieš, tým je hra _____ zábava.

Ukážka 3

Arthur Conan Doyle
Stratený svet

Keď sme večer dorazili na miesto činu, bolo tam už oveľa viacej obecnstva, ako sme poobede predpokladali. Do popredia vystúpil profesor Murray, predseda Združenia zoológov. Prečo si ľudia, ktorí chcú povedať čosi, čo stojí za vypočutie, nedajú námahu a nenaucia sa hovoriť tak, aby ich poslucháči počuli? Spôsob, akým predstupujú pred auditórium, má v sebe toľko racionálnosti, ako keby ste sa pokúšali prečerpať zvláštnu tekutinu z prameňa do rezervoáru pomocou upchatej rúry, pričom prečistiť ju je tá najjednoduchšia vec na svete. Tak teda profesor Murray vyslovil niekoľko závažných postrehov, ktoré adresoval svojej bielej viazanke, pričom nanajvýš smiešne žmurkal na strieborný svietnik.

Skončil a posadil sa. Potom vstal prírodovedec Waldron, slávny a populárny prednášateľ. Rozprával priam nadpozemsky. Zrozumiteľne vykladal o prehistórii zemegule a života na nej. Dlhý výklad zakončil slovami: „Našťastie, jaštery vyhynuli ešte predtým, ako sa na Zemi objavil človek.“

„To je otázne!“ zahrmel hlas priamo z pódia.

Pán Waldron bol známy tým, že sa vie ovládať, navyše mal dar štipľavého humoru. Lenže tento nečakaný vstup mu prichodil taký absurdný, že zrazu nevedel, čo si s ním počať. Na chvíľu sa odmlčal, potom zvýšil hlas a pomaly svoje posledné slová zopakoval.

„Jaštery vyhynuli ešte predtým...“

„To je otázne!“ zahrmel druhý raz hlas profesora Challengeera.

Profesor Waldron, hoci bol skúsený rečník, upadol do rozpakov. Na chvíľu zaváhal, zajachtal sa, zopakoval, čo už predtým povedal, začal sa zamotávať do rozmerných súvetí, až sa nakoniec celý rozzúrený obrátil na príčinu svojich ťažkostí.

Sieňou sa rozniesol šum. Študenti neskrývali potešenie nad tým, že sa ako bohovia na Olympe medzi sebou rujú.

Na ukážku 3 sa vzťahujú úlohy 15 – 21

15. Ktorá informácia je na základe ukážky pravdivá?

- ☐ A Murray a Challenger sú prirovnaní k bohom z Olympu.
- ☐ B Prejav prvého poobedňajšieho rečníka bol pútavý.
- ☐ C Waldron mal povest' vynikajúceho prednášajúceho.
- ☐ D Účasť publika na prednáškach bola veľmi nízka.

16. Ktoré tvrdenie o prednášajúcich je na základe ukážky pravdivé?

- ☐ A Profesor Murray bol známy odborník a racionálny rečník.
- ☐ B Pána Waldrona vyrušil pri prejave hlas z obecnstva.
- ☐ C Profesori sa zhodli vo výskumných otázkach prehistorického sveta.
- ☐ D Predseda Združenia zoológov neudržiaval s publikom očný kontakt.

17. K čomu je v ukážke prirovnávaný nevhodne prednášaný prejav?

- A** k utesnenej rúre
- B** k čírej tekutine v prameni
- C** k prečerpávaniu tekutiny cez upchatú rúru
- D** k prelievaniu tekutiny z rezervoáru do prameňa

18. Profesori sa po prednáške osobne stretli, aby si vysvetlili nedorozumenia. V ktorej možnosti je správne zapísané vykanie?

- A** Profesor Challenger, budete takí láskaví a povieťe nám, prečo ste ma prerušili?
- B** Odpovedal by ste, prosím, profesor Waldron, na otázky, ktoré som položil?
- C** Profesor Murray, ste si istý, že by ste sa nemohol predstaviť ešte raz?
- D** Nechceli by ste sa, pán profesor, zapojiť do debaty o existencii jašterov?

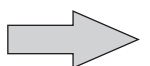
19. V ktorej možnosti je zvýraznené slovo iným slovným druhom ako v ostatných troch možnostiach?

- A** **Profesorovi** sa počas príhovoru pokazil mikrofón.
- B** **Profesorov** zmysel pre humor bol všetkým známy.
- C** Prírodovedec sa odvážil oponovať **profesorovi**.
- D** Študenti so záujmom sledovali hádku **profesorov**.

20. Vypíš z druhého odseku ukážky slovo, ktoré je možné rozdeliť na slabiky, aj keď obsahuje len jednu samohlásku.

21. Doplň do nasledujúcej vety pravopisne správne druhové privlastňovacie prídavné meno od slova *jašter*.

Medzi vykopávkami sme našli aj množstvo vzácnych _____ pozostatkov z prehistorického obdobia.

22. V ktorej možnosti je nasledujúca veta upravená tak, že obsahuje prístavok?

Alchemilka obyčajná, ktorá je liečivá bylina, rastie po celom svete a má viacero pozitívnych účinkov.

- A** Alchemilka obyčajná, ktorá lieči, rastie po celom svete a má viacero pozitívnych účinkov.
- B** Alchemilka obyčajná je liečivá bylina, ktorá rastie po celom svete, má viacero pozitívnych účinkov.
- C** Alchemilka obyčajná lieči, rastie po celom svete, pričom má viacero pozitívnych účinkov.
- D** Alchemilka obyčajná, liečivá bylina, rastie po celom svete a má viacero pozitívnych účinkov.

23. V ktorej možnosti je správne uvedený žáner, ktorým sa inšpirovala istá stavebná firma pri tvorbe reklamného sloganu?

Kto druhému jamu kope, potrebuje betón.

- A** príslovie
- B** pranostika
- C** aforizmus
- D** porekadlo

24. Na základe nižšie uvedeného textu doplň informáciu o krajine pôvodu v tvare prídavného mena. Odpoveď napíš pravopisne správne.

Európa je známa svojimi krásnymi a voňavými kvetmi. Vedeli ste, že karafiáty sú charakteristickými kvetmi Španielska? Koľkokrát ste sa nechali uniesť krásou vzácných horských ruží v Rakúsku? Lalie sú späté s mytológiou Grécka.

Očarujúce sú jedinečné _____ horské ruže.

25. Prepíš slovom číslovku z nasledujúceho oznamu pravopisne správne v uvedenom tvare.

V stredu sa v Dubnici nad Váhom uskutoční mobilný zber použitého kuchynského oleja a tukov. Zberové vozidlo sa zastaví v 7 vopred stanovených lokalitách s presným názvom ulice.

v _____ vopred stanovených lokalitách

26. V ktorej možnosti je vyznačené slovo rovnakým slovným druhom ako vyznačené slovo v nasledujúcej vete?

*Červenej čiapočke sa **nečakane** ponúkne príležitosť, zbalí sa a hor sa za dobrodružstvom!*

- A** Babičku **neveľmi** nadchýnalo priateľstvo jej vnučky s vlkom.
- B** Čiapočku už **nebolo** možné rozveseliť prechádzkami po lese.
- C** Babička ju občas podozrievala, že vymýšľa **neplechu**.
- D** Čiapočka očakávala od výletu **nevídané** dobrodružstvá.

Na nasledujúcu pieseň sa vzťahujú úlohy 27 a 28

Pavol Habera/Daniel Hevier

Viem, čo cítiš

Život pre nás má ešte zopár slov
Ak nechceš strácať svoje sny a dávnych priateľov
Stále dobiehaš svoj druhý dych
Každá tvár svoj príbeh má, tak čítaj priamo z nich

27. V ktorej možnosti je slovo, na ktoré odkazuje podčiarknuté zámeno v piesni?

- A** sny
- B** tváre
- C** priatelia
- D** slová

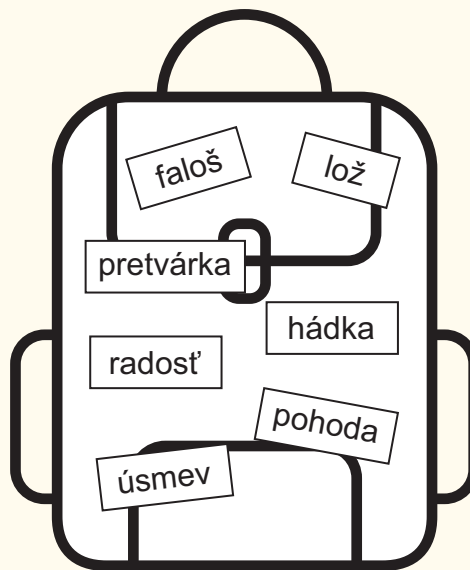
28. Vypíš z piesne dvojslovné spojenie s významom *nové sily*.

Na nasledujúcu pieseň a ilustráciu sa vzťahuje úloha 29

Milan Lasica/Jaroslav Filip

Do batôžka

Do batôžka si nalož
Pretváрку, lož a faloš
A potom ich hod' z mosta do vody
Bez pretvácky a falše
Hneď by ti bolo krajšie
Hneď by tu bolo viac pohody
Ak k tomu pridáš hádky
Ach, to by boli sviatky
Keby sa ľudia vadiť prestali

29. Ktoré 3 pojmy treba na základe obsahu piesne vybrať z batoha na ilustrácii predtým, než ho hodíme do vody? Slová vypíš v abecednom poradí.

30. V ktorej možnosti je možné na vynechané miesto doplniť len podstatné meno?

- A** V taške som našiel _____ desiatu.
- B** V miestnej _____ sa vyrába chlieb.
- C** Výlet zo školy _____ v pondelok.
- D** V chate sme _____ opraviť kúrenie.

KONIEC TESTU

Použitá literatúra

DOYLE, A. C.: *Stratený svet*. Bratislava: SnowMouse Publishing, 2017, s. 32 – 97. ISBN 978-80-8946-527-9.

LOMAN, M.: *Metodika posudzovania produkcie emisií výfukových plynov v prevádzke cestných vozidiel na území miest* [dizertačná práca]. Žilina: Žilinská univerzita, 2023, s. 19.

PAULINIOVÁ, Z. a kol.: *Doprava a ovzdušie*. Dostupné na: https://zelenaskola.sk/wp-content/uploads/2021/04/inspiromat_doprava_ovzdušie_spolu.pdf [cit. 05-10-2023].

Dostupné na: https://www.minzp.sk/files/oblasti/ovzdušie/ochrana-ovzdušia/dokumenty/strategia-ochrany-ovzdušia/doprava_mesto_ovdzusie.pdf [cit. 5-10-2023].

Dostupné na: <https://ics.upjs.sk/~krajci/sk10/akordy/piesne/LasicaSatinskyFilip/DoBatozka.pdf> [cit. 11-10-2024].

Dostupné na: <https://www.martinus.sk/knizneputovanie/2024/pribeh> [cit. 10-09-2024].

Dostupné na: <https://www.martinus.sk/knizneputovanie/2024/pravidla> [cit. 10-09-2024].

Dostupné na: <https://lyricstranslate.com/en/pavol-habera-viem-%C4%8Do-c%C3%ADti%C5%A1-lyrics.html> [cit. 11-10-2024].

Z didaktických dôvodov boli texty upravené.